

วิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ LIFESTYLE OF THAI WOMEN WHO MARRIED FOREIGNERS

เกษมสันต์ อังกระโทก (Kasemsun Aungratok)*

ดร.สุนนชาติ เจริญครบุรี (Dr.Sumonchat Jaroenkornburit)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของผู้หญิงไทย และเพื่อเปรียบเทียบวิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่มีช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ก่อนแต่งงาน และระยะเวลาแต่งงานกับชาวต่างชาติที่แตกต่างกัน ประชากรเป็นผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านพิมานชล 2 อ. เมือง จ.ขอนแก่น จำนวน 44 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายได้จำนวน 23 คน ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้น ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์วิถีชีวิต และแบบสังเกตสภาพความเป็นอยู่ของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เวอร์ชัน 11.5 เพื่อหาค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัย พบว่า

1. วิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ

ครอบครัวของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว แต่ยังคงมีการอุปการะญาติด้วยวิธีการส่งเงินไปให้ การรับประทานอาหารของผู้หญิงไทยทั้งก่อนและหลังการแต่งงานมีลักษณะคล้ายกัน โดยอาหารเช้าเป็นอาหารฝรั่ง กลางวันและเย็นเป็นอาหารไทย สำหรับการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานในบ้านนั้น ภรรยาเป็นผู้รับผิดชอบในการเลี้ยงดูและอบรมบุตร ทำความสะอาดบ้าน ล้างจาน และซักผ้า ส่วนสามีรับผิดชอบเฉพาะงานล้างรถ ผู้หญิงไทยมักใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับสามี ในขณะที่ใช้ภาษาไทยกับบุตร ครอบครัวของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติส่วนใหญ่จัดห้องครัวและห้องรับแขกสไตล์ไทยทันสมัย และผู้หญิงไทยแต่งกายอยู่กับบ้านสุภาพเรียบร้อย

คำสำคัญ : วิถีชีวิต ผู้หญิงไทยแต่งงานกับชาวต่างชาติ

Keywords : Lifestyle, Thai women who married foreigners

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับสามี อยู่ในระดับดี ไม่มีปัญหาเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม ถ้ามีปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวจะแก้ปัญหาด้วยวิธีการพูดคุยด้วยเหตุผล ผู้หญิงไทยได้เรียนรู้ภาษา และวัฒนธรรมของสังคมตะวันตกจากสามี ในส่วนของเงินค่าใช้จ่ายนั้นจะใช้เงินร่วมกับสามี ถ้าพิจารณาการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนั้น พบว่ามีการติดต่อกับเพื่อนบ้านน้อย แต่มีการติดต่อกับกลุ่มของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติด้วยกันมาก

2. การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ

2.1 ผู้หญิงไทยที่มีช่วงอายุแตกต่างกันมีวิถีชีวิตทั้งด้านความเป็นอยู่และปฏิสัมพันธ์กับสังคมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้หญิงไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันในเรื่องการรับประทานอาหารกลางวัน การเลี้ยงดูบุตรและอบรมบุตร และความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้หญิงไทยที่มีรายได้ก่อนแต่งงานแตกต่างกันมีวิถีชีวิตแตกต่างกันในเรื่องการรับประทานอาหารกลางวัน การอุปการะญาติ และการมีความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ผู้หญิงไทยที่มีระยะเวลาของการแต่งงานแตกต่างกัน มีวิถีชีวิตในเรื่องการรับประทานอาหารเช้าและเย็น การอุปการะญาติ การติดต่อกับเพื่อนบ้าน ความรู้สึกที่ถูกมองจากผู้คนในหมู่บ้าน การตัดสินใจซื้อสินค้าหลังการแต่งงาน และการเปลี่ยนแปลงของชีวิตหลังการแต่งงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The objectives of this study were to study the lifestyle of Thai women, and to compare the lifestyle of Thai women with different: age, educational level, income before marriage, and duration of marriage. The population were 44 Thai women who married foreigners living at Pimanchol Village 2, Muang Khon Kaen. Twenty three samples were selected by Simple Random Sampling. The instruments were constructed by the researcher. They were the Lifestyle Interview Schedule and the Living Observational Form. Data were analyzed by using SPSS for Windows Computer Program Version 11.5 to calculate the Percentage and find correlation coefficient by Chi-square.

The research findings found that:

1. The lifestyle of Thai women who married foreigners:

Most of the family of Thai women who married foreigners were nuclear family. However, they still supported their parents and siblings by sending money to them. Their eating lifestyle both of before and after marriage were similar. Their breakfast was foreign

food while lunch and dinner were Thai food. The wife mainly took responsibility for the children nurture and socialization, house cleaning, dishes and clothes washing while the husband took responsibility only for car washing. Thai women always used English Language with their husband while using Thai Language with their children. Most of them arranged their dining room and kitchen in modern Thai style. They politely dressed at home.

Most of Thai women had a good relationship with their husband without problems owing to different culture. If they had conflict in their family, they would solve their problem by discussing with reasons. Thai women learned language and western culture from their husbands. For the expenditure, they shared the money with their husbands. By considering the interaction with their neighbors, Thai women had little contact with them but had a lot of contact with group of Thai women who married foreigners.

2. The comparison of lifestyle of Thai Women who married foreigners:

1.1 Thai women with different age levels had no different living and interaction with society lifestyles.

1.2 For Thai women with different educational level, they had significant different lifestyles in eating lunch, nurturing of children and socialization, and relationship between husband and wife at .05 significant level.

1.3 For Thai women with different incomes before marriage, they had different lifestyles in eating lunch, supporting their parents, and having tension at .05 significant level.

1.4 For Thai women with different years of marriage, they had significant different lifestyles of eating lunch and dinner, supporting their parents, contacting their neighbors, their image from the neighbors' view, making decision, and changing of life after marriage at .05 significant level.

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
การแต่งงานกับชาวต่างชาติไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคมไทย ในสมัยกรุงศรีอยุธยาไทยมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติ และได้มีการแต่งงานระหว่างผู้หญิงไทยกับชาวต่างชาติที่มาทำการค้ากับไทย (दारาร์ตัน เมตาริกานนท์, 2549) ในอดีตการแต่งงานกับชาวต่างชาติที่เป็นชาว

เอเชียไม่ค่อยถูกวิพากษ์วิจารณ์จากสังคม ทั้งนี้เพราะชาวเอเชียมีรูปลักษณะที่คล้ายคลึงกับคนไทย แต่การแต่งงานกับชาวตะวันตกจะไม่ค่อยได้รับการยอมรับมากนัก อาจเนื่องมาจากหลังเกิดสงครามเวียดนาม รัฐบาลไทยได้มีข้อตกลงกับสหรัฐอเมริกาให้สร้างฐานทัพในไทยได้ ทำให้ชุมชนใกล้เคียงบริเวณรอบฐานทัพกลายเป็นเมืองขนาดเล็ก และมีความเจริญทางด้านวัตถุ

ประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ในช่วงระยะเวลานั้นมีหญิงไทยกลุ่มหนึ่งที่ยอมเป็นเมียเช่า ทำให้คนไทยส่วนใหญ่ในสังคมขณะนั้นยอมรับพฤติกรรมดังกล่าวไม่ได้ รู้สึกรังเกียจและดูหมิ่นเหยียดหยามผู้หญิงไทยที่อยู่ในสถานภาพเช่นนั้น (บัวพันธ์ พรหมพักพิงและคณะ, 2548) สังคมไทยปัจจุบัน (พ. ศ. 2550) ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ประเทศเปิดรับวัฒนธรรมและค่านิยมจากชาติตะวันตกมากขึ้น จนกระทั่งทำให้การแต่งงานกับชาวต่างชาติหรือการแต่งงานข้ามพรมแดนระหว่างผู้ที่อยู่ต่างสังคม (พัชรินทร์ ลาภานันท์, 2549) เป็นเรื่องปกติ และได้รับการยอมรับจากสังคม จากสถิติของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า มีชาวต่างชาติแต่งงานกับผู้หญิงไทยในภาคอีสานมากถึง 15,284 คู่ โดยพบมากที่สุดใ้จังหวัดขอนแก่น ตามด้วย อุตรธานี (เดชา วาณิขโรตม์และคณะ, 2547) ชาวต่างชาติที่แต่งงานกับผู้หญิงไทยส่วนใหญ่เป็นชาวสวีเดน เยอรมัน อเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และออสเตรีย นอกจากนี้ยังพบว่าในหมู่บ้านทางภาคอีสานบางแห่งนั้นมีจำนวนครอบครัวที่มีสมาชิกแต่งงานกับชาวต่างชาติมากถึง 1 ใน 3 ของจำนวนครอบครัวของหมู่บ้านนั้น คู่แต่งงานเหล่านี้ส่วนใหญ่ย้ายไปอยู่ตามเมืองใหญ่ๆ ในประเทศไทย มีการใช้ชีวิตคู่ฉันท์สามีภรรยาเหมือนคนอื่นๆ ทัวไปในสังคม บางคู่ก็มีการจดทะเบียนสมรสในเมืองไทยด้วยกัน และบางคู่ก็มีลูกด้วยกัน (รัตนา บุญมัยยะ, 2548)

ผู้หญิงไทยส่วนใหญ่รู้จักสามีชาวต่างชาติผ่านเพื่อน ผ่านแม่สื่อ (บริษัทจัดหาคู่) และมีผู้หญิงจำนวนหนึ่งที่พบสามีชาวต่างชาติในที่ทำงานที่เป็นสถานบริการ (เดชา วาณิขโรตม์และคณะ,

2547; อุษา เสศศรีสันต์, 2547) สาเหตุที่ผู้หญิงไทยนิยมแต่งงานกับชาวต่างชาติในปัจจุบันนี้ ไม่ใช่เพราะความต้องการยกฐานะทางเศรษฐกิจ แต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงการที่รู้สึกว่าชาวต่างชาติไม่ยึดติดกับอดีตและพรหมจรรย์ของตน ให้เกียรติ และมีความรับผิดชอบสูงกว่าผู้ชายไทย (รัตนา บุญมัยยะ, 2548) หญิงไทยส่วนใหญ่ที่แต่งงานกับชาวต่างชาติจะมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น มีเงินตราต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศไทยมากขึ้น (เดชา วาณิขโรตม์และคณะ, 2547) แต่ก็ยังคงมีผู้หญิงไทยบางส่วนที่ถูกสังคมดูถูก (บัวพันธ์ พรหมพักพิงและคณะ, 2548) นอกจากนั้นเราจะสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนว่าวัฒนธรรมไทยบางอย่างเริ่มถูกกลืนจากวัฒนธรรมตะวันตก เช่น ค่านิยมในการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ด การสื่อสารด้วยการใช้ภาษาไทยปนภาษาต่างประเทศมากขึ้น เป็นต้น (กฤษณา พันธุ์วานิช, 2547)

วิถีชีวิต หมายถึง การกิน การอยู่ การแต่งกาย การพูด แสดงอารมณ์ การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ตลอดจนวิธีแสดงความสุขทางใจ ซึ่งแตกต่างกันตามสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม แรงจูงใจ ช่วงอายุ และความต้องการขั้นพื้นฐานของคนนั้นๆ (ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2545) วิถีชีวิตดำรงอยู่บนพื้นฐานการปฏิบัติที่สืบทอดกันมาเป็นวัฒนธรรมประเพณี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548) โดยทั่วไปวิถีชีวิตของคนแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการทำงาน ด้านความเชื่อ ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านการใช้เวลาว่าง และด้านปฏิสัมพันธ์กับสังคม (เกรียงศักดิ์ อ่อนละมัย, 2540; อมรา พงศาพิชญ์, 2531) จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ

วิถีชีวิตของหญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ พบว่า หลังการแต่งงานหญิงไทยส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิต เช่น อยู่อาศัยเป็นครอบครัวเดี่ยว (บัวพันธ์ พรหมพักพิง และคณะ, 2548) และรูปแบบการปฏิสัมพันธ์กับสังคมเปลี่ยนแปลงไป ครอบครัวมีความเป็นส่วนตัวสูงขึ้น (กฤษณา พันธุ์วานิช, 2547; ชัยพล พลเยี่ยม, 2542; Nicholas Farrelly, 2006; ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ, 2549)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านพิมานชล 2 อ.เมือง จ.ขอนแก่น มีวิถีชีวิตในด้านความเป็นอยู่และด้านปฏิสัมพันธ์อย่างไร และสนใจศึกษาเปรียบเทียบวิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่มีช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ก่อนแต่งงาน และระยะเวลาการแต่งงานแตกต่างกัน ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับครูสังคมศึกษาที่จะใช้ประกอบการสอนเพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนมนุษย์ยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งที่สำคัญของการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2545) นอกจากนั้นข้อมูลที่ได้ยังจะทำให้คนในสังคมเข้าใจหญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติมากขึ้นอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบวิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ก่อนแต่งงาน

และระยะเวลาการแต่งงานต่างกัน

3. สมมติฐานการวิจัย

- 1) ผู้หญิงไทยที่มีช่วงอายุต่างกันเมื่อแต่งงานกับชาวต่างชาติจะมีวิถีชีวิตแตกต่างกัน
- 2) ผู้หญิงไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกันเมื่อแต่งงานกับชาวต่างชาติจะมีวิถีชีวิตแตกต่างกัน
- 3) ผู้หญิงไทยที่มีรายได้ก่อนแต่งงานต่างกันเมื่อแต่งงานกับชาวต่างชาติจะมีวิถีชีวิตแตกต่างกัน
- 4) ผู้หญิงไทยที่มีระยะเวลาของการแต่งงานกับชาวต่างชาติต่างกันจะมีวิถีชีวิตแตกต่างกัน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

วิถีชีวิต หมายถึง การดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็น การกิน การนอน การแต่งกาย การสื่อสาร และการอยู่ร่วมในสังคม ของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ

วิถีชีวิตด้านความเป็นอยู่ หมายถึง ลักษณะครอบครัว การรับประทานอาหาร การแบ่งหน้าที่ในการทำงานในบ้าน ภาษาที่ใช้ในบ้าน การจัดบ้าน และการแต่งกาย

วิถีชีวิตด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา การติดต่อกับเพื่อนบ้าน มุมมองของคนในและนอกหมู่บ้าน การติดต่อกับกลุ่มของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติด้วยกัน มุมมองของคนในและนอกหมู่บ้าน

ความเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตหลังแต่งงาน หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหลังการแต่งงาน ที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านบวก และด้านลบ

การตัดสินใจซื้อสินค้าหลังการแต่งงาน หมายถึง พฤติกรรมการซื้อสินค้าหลังการแต่งงาน ที่เปรียบเทียบกับพฤติกรรมการซื้อสินค้าก่อนแต่งงาน

ความเครียดหลังการแต่งงาน หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหลังการแต่งงานที่มีผลต่อสภาพจิตใจและทำให้เกิดความเครียด เช่น เรื่องพฤติกรรมของสามี เรื่องเกี่ยวกับบุตร เป็นต้น

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับครูสังคมศึกษา ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจหญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติมากขึ้น

6. วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากร กลุ่มประชากร คือ ผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านพิมานชล 2 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น จำนวน 44 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านพิมานชล 2 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น จำนวน 44 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน

3) เครื่องมือที่ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตสภาพความเป็นอยู่ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและหาความตรงเชิงเนื้อหาโดยการผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คน

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์และ

บันทึกคำตอบของกลุ่มตัวอย่างด้วยเครื่องบันทึกเทป หลังจากนั้นได้ถอดเทปและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เวอร์ชัน 11.5 โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และสถิติไคสแควร์ (Chi-square)

7. ผลการวิจัย

1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 36 - 60 ปี มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น จบการศึกษาในระดับสูงกว่าภาคบังคับ มีรายได้ก่อนแต่งงานอยู่ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาทต่อเดือน ก่อนแต่งงานทำงานบริษัทเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว และรับจ้างในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ภายหลังการแต่งงานผู้หญิงไทยส่วนใหญ่รับหน้าที่เป็นแม่บ้านเต็มตัว แต่งานกับชาวต่างชาติมาแล้วเป็นระยะเวลา 3-7 ปี และมีจำนวนเกือบครึ่งที่เคยแต่งงานมาก่อน ในส่วนข้อมูลของสามีชาวต่างชาตินั้น ส่วนใหญ่เป็นชาวอังกฤษ มีอายุระหว่าง 36-60 ปี ปัจจุบันประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว รองลงมา เป็นวิศวกร และผู้เกษียณอายุจากการทำงาน

2) วิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ

2.1) วิถีชีวิตด้านความเป็นอยู่

ครอบครัวของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติส่วนใหญ่อาศัยอยู่เป็นครอบครัวเดี่ยว แต่ยังคงอุปการะญาติด้วยการส่งเงินไปให้

การรับประทานอาหารทั้งก่อนและหลังการแต่งงานมีลักษณะคล้ายกัน โดยอาหารเช้าเป็นอาหารฝรั่ง กลางวันและเย็นเป็นอาหารไทย รับประทานอาหารนอกบ้านตามร้านอาหารทั่วไปไม่เกิน 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้หญิงไทยรับผิดชอบในการทำอาหาร เลี้ยงดูและอบรมบุตร ทำความสะอาดบ้าน ล้างจาน และซักผ้า ยกเว้นการล้างรถที่เป็นหน้าที่ของสามี ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับสามี แต่ใช้ภาษาไทยกับบุตร จัดห้องครัวและห้องรับแขกด้วยสไตล์ไทยทันสมัย และแต่งกายสุภาพอยู่บ้าน

2.2) วิถีชีวิตด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม

ผู้หญิงไทยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับสามี ไม่มีปัญหาความแตกต่างทางวัฒนธรรม แก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวด้วยวิธีการพูดด้วยเหตุผล ได้เรียนรู้ภาษา และวัฒนธรรมตะวันตกจากสามี และใช้เงินร่วมกับสามี มีการติดต่อกับเพื่อนบ้านน้อยแต่ติดต่อกับกลุ่มของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติด้วยกันมาก

3) การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ

3.1) ผู้หญิงไทยที่มีช่วงอายุต่างกันมีวิถีชีวิตทั้งด้านความเป็นอยู่ และปฏิสัมพันธ์กับสังคม ไม่แตกต่างกัน

3.2) ผู้หญิงไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีวิถีชีวิตเรื่องการรับประทานอาหารกลางวัน การเลี้ยงดูและอบรมบุตร และความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3) ผู้หญิงไทยที่มีรายได้ก่อนแต่งงานต่างมีวิถีชีวิตในเรื่องการรับประทานอาหาร

อาหารกลางวัน การอุปการะญาติและความเครียด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4) ผู้หญิงไทยที่มีช่วงอายุการแต่งงานต่างกันมีวิถีชีวิตในเรื่องการรับประทานอาหารเช้าและเย็น การอุปการะญาติ การติดต่อกับเพื่อนบ้าน การมองจากผู้คนในหมู่บ้าน การตัดสินใจซื้อสินค้าหลังการแต่งงาน และความเปลี่ยนแปลงหลังการแต่งงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. อภิปรายผล

1) วิถีชีวิตของผู้หญิงไทย

ลักษณะครอบครัวของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติเป็นครอบครัวเดี่ยวสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะชาวต่างชาตินิยมความเป็นส่วนตัวสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Nicholas Farrelly (2006) และ ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวล (2549) ที่พบว่า ลูกเขยฝรั่งทำให้สังคมอีสานมีความเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความเป็นส่วนตัวสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงไทยยังให้การอุปการะญาติด้วยการส่งเงินไปให้ ทั้งนี้เป็นเพราะคนไทยมีความสำนึกในความกตัญญูต่อพ่อแม่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบัวพันธ์ พรหมพักพิง และคณะ (2548) ที่พบว่า ลูกสาวจะมีความผูกพันกับครอบครัว ถึงแม้ว่าจะแต่งงานแยกครอบครัวออกไปแล้ว แต่ทุกคนจะยังคงดูแลให้ความช่วยเหลือพ่อแม่ญาติพี่น้องของตน

ประเภทของอาหารที่ผู้หญิงไทยรับประทานก่อนและหลังการแต่งงานมีความคล้ายคลึงกัน การที่ก่อนแต่งงานผู้หญิงไทยส่วนหนึ่งนิยมรับประทานอาหารฝรั่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นคนชั้นกลางที่มีรายได้

ประจำก่อนแต่งงาน (5,000 -10,000 บาทต่อเดือน) ประกอบกับสังคมไทยปัจจุบันรับวัฒนธรรมการรับประทานอาหารตะวันตกมากขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดร้านอาหารต่างชาติในเมืองขอนแก่นเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้หญิงไทยรับประทานอาหารฝรั่งก่อนแต่งงาน อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่า จำนวนผู้หญิงไทยที่เปลี่ยนไปรับประทานอาหารฝรั่งมีมากขึ้นหลังการแต่งงาน เช่น รับประทานอาหารเข้าเป็นกาแฟและขนมปังมากขึ้น และชนิดของผลไม้ที่รับประทานเป็นผลไม้ต่างประเทศ เช่น อโวคาโด มากขึ้น ซึ่งสอดคล้อง กับการศึกษาของ ชัยพล พลเยี่ยม (2542) พบว่า วิถีชีวิตของผู้หญิงอีสานหลังการแต่งงานในด้านการรับประทานอาหาร จะเกิดการผสมกลมกลืนระหว่างวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสานกับวัฒนธรรมตะวันตกและการศึกษาของ ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ (2549) ที่พบว่า ผู้หญิงไทยต้องรับประทานอาหารฝรั่งตามสามี เนื่องจากชาวต่างชาติปรับตัวในการรับประทานอาหารไทยได้น้อยกว่าผู้หญิงไทย

การแบ่งหน้าที่ในบ้าน ส่วนใหญ่ เป็นหน้าที่ของภรรยา ไม่ว่าจะเป็นการทำอาหาร เลี้ยงดูและอบรมบุตร ทำความสะอาดบ้าน ล้างจาน และซักผ้า ทั้งนี้เพราะในสังคมไทย แม่บ้านส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่เหล่านี้ ประกอบกับหลังการแต่งงาน ผู้หญิงไทยไม่ได้ประกอบอาชีพเดิมแต่มารับหน้าที่แม่บ้านเต็มตัว งานบ้านเหล่านี้จึงกลายเป็นงานประจำ ค่านิยมนี้ไม่แตกต่างกันแม้ในประเทศแถบตะวันตก (Laura E. Berk, 2002)

ผู้หญิงไทยส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษกับสามี แต่ใช้ภาษาไทยกับบุตร สาเหตุน่าจะมาจากผู้หญิงไทยยอมเป็นฝ่ายปรับตัวให้เข้าสามีสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา บุญมัยยะ (2548) ที่พบว่า

สามีฝรั่งจะส่งภรรยาไปเรียนภาษา เพื่อให้สามารถสื่อสารได้ดีขึ้น และสามีของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาวอังกฤษ จึงทำให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ส่วนสาเหตุที่ผู้หญิงไทยใช้ภาษาไทยสื่อสารกับบุตรนั้นเพราะบุตรใช้ชีวิต และเรียนหนังสืออยู่ในประเทศไทย จึงไม่แปลกที่แม่จะสอนภาษาไทยให้ลูกในการใช้สื่อสารกับคนในสังคมไทย

การจัดที่อยู่อาศัยของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่ จัดห้องรับแขกและห้องครัวสไตล์ไทยทันสมัย เนื่องจากผู้หญิงไทยเป็นผู้จัดที่อยู่อาศัย และที่อยู่อาศัยตั้งอยู่ในประเทศไทย จึงทำให้ลักษณะการจัดที่อยู่อาศัยมีความเป็นไทยมากกว่าฝรั่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ นิภา นิธยาน (2530) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิต คือ สภาพแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และลักษณะนิสัย ซึ่งมีผลต่อการจัดที่อยู่อาศัยด้วย

ผู้หญิงไทยแต่งกายด้วยชุดสุภาพอยู่บ้าน อาจเนื่องจากผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ มีการแต่งกายตามยุคสมัยในปัจจุบัน ซึ่งมีการรับเอาวัฒนธรรมการแต่งกายจากต่างชาติมาผสมผสาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยพล พลเยี่ยม (2542) ที่พบว่า วิถีชีวิตของผู้หญิงชนบทอีสานที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ มีการแต่งกายผสมกลมกลืนระหว่างวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสานกับวัฒนธรรมตะวันตก นอกจากนี้ การที่สามีชาวต่างชาติส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และหญิงไทยมีพื้นฐานทางสังคมที่ดี ประกอบอาชีพสุจริต และมีรายได้ประจำก่อนการแต่งงาน จึงทำให้หญิงไทยแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

การปฏิสัมพันธ์กับสามีชาวต่างชาติของผู้หญิงไทย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ไม่มีปัญหา

จากความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวใช้วิธีการพูดด้วยเหตุผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้หญิงไทยเชื่อว่าสามีชาวต่างชาติจะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น ส่งผลต่อการปฏิบัติตัว ให้เข้ากับสามีมากขึ้นและเป็นฝ่ายยอมเมื่อเกิดปัญหาต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กฤษณา พันธุ์วานิช (2547) ที่พบว่า ค่านิยมการมีสามีเป็นชาวต่างชาติกลายเป็นแบบอย่างให้ผู้หญิงไทยเข้าใจว่าการมีสามีต่างชาติทำให้ฐานะครอบครัวดีขึ้น และการศึกษาของชัยพล พลเยี่ยม (2542) ที่พบว่า ผู้หญิงอีสานมีทัศนคติที่ดีต่อสามีชาวต่างชาติ และผู้หญิงไทยจะเป็นฝ่ายปรับตัวเข้าหาสามี นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าหลังการแต่งงานหญิงไทยได้รับเงินค่าใช้จ่ายจากสามี สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัวพันธ์ พรหมพักพิง และคณะ (2548) ที่พบว่า ผู้หญิงไทยมีรายได้จากสามี

ผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติส่วนใหญ่ มีการติดต่อกับเพื่อนบ้านอยู่ในระดับต่ำ อาจเนื่องมาจาก สามีชาวต่างชาติต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นส่วนตัวสูง ส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์กับสังคมของผู้หญิงไทยที่ต้องปรับตัวตามสามี (Nicholas Farrelly, 2006; ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ, 2549) ประกอบกับสถานที่ตั้งหมู่บ้านพิมานชล 2 ที่ใช้เป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีลักษณะเป็นชุมชนเมือง ทำให้มีการแข่งขันกันสูง ส่งผลให้การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านน้อย (เสมอ จันทรพัฒน์, 2533) แต่การที่ผู้หญิงไทยส่วนใหญ่ มีการติดต่อและรวมกลุ่มกับผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติด้วยกัน ทั้งนี้เพราะสาเหตุการแต่งงานของผู้หญิงไทยกับชาวต่างชาติ

ส่วนใหญ่เกิดจากการแนะนำจากเพื่อน หรือคนรู้จักที่แต่งงานกับชาวต่างชาติมาก่อน ซึ่งทำให้เกิดการติดต่อกันในกลุ่มของผู้หญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ (รัตนา บุญมัยยะ, 2548)

2) เปรียบเทียบวิถีชีวิตของผู้หญิงไทย

ในการศึกษาเปรียบเทียบวิถีชีวิตของผู้หญิงไทยที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ ก่อนแต่งงาน และระยะเวลาของการแต่งงานที่แตกต่างกันนี้ ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ผู้หญิงไทยมีวิถีชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในประเด็นต่อไปนี้

2.1) ผู้หญิงไทยที่มีระดับการศึกษา

สูงกว่าเกณฑ์ภาคบังคับมีวิถีชีวิตในเรื่องการรับประทานอาหารเช้ากลางวัน การเลี้ยงดูและอบรมบุตร และความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา แตกต่างจากผู้หญิงไทยที่มีระดับการศึกษาตามเกณฑ์ภาคบังคับ อาจเนื่องมาจากคนที่มีการศึกษาสูงมีความสามารถปรับตัวได้ดีกว่าซึ่งสอดคล้องกับ นิภา นิธยาน (2530) ที่ศึกษาพบว่า เด็กที่มีสติปัญญาสูงจะมีการปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีสติปัญญาต่ำ

2.2) ผู้หญิงไทยที่มีรายได้สูงก่อน

การแต่งงานมีวิถีชีวิต ด้านการรับประทานอาหารเช้ากลางวัน การอุปการะญาติ และความเครียดหลังการแต่งงาน แตกต่างจากผู้หญิงที่มีรายได้ต่ำก่อนแต่งงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้หญิงที่มีรายได้สูงก่อนการแต่งงานมีการปรับตัวในการใช้ชีวิตหลังแต่งงานได้ดีกว่าผู้หญิงที่มีรายได้ต่ำ สอดคล้องกับการศึกษาของ นิภา นิธยาน (2530) พบว่า เด็กจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงสามารถปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

2.3) ผู้หญิงไทยที่มีระยะเวลาการแต่งงานต่างกัน มีการรับประทานอาหารเข้าและเย็น การอุปการะญาติ การติดต่อกับเพื่อนบ้าน การมองจากผู้คนในหมู่บ้าน การตัดสินใจซื้อสินค้า หลังการแต่งงาน และความเปลี่ยนแปลงหลังการแต่งงานแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก ช่วงระยะเวลาการแต่งงานในช่วง 1-2 ปีแรกของผู้หญิงไทย มีการปรับตัวได้น้อยกว่าช่วงการแต่งงานอื่นๆ ส่งผลให้เกิดความแตกต่าง สอดคล้องกับการศึกษาของ พรณพิมล หล่อตระกูล และจันทร์ชนก โยธินชัยวาลย์ (2542) ที่พบว่า ระยะเวลาการแต่งงานเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของครอบครัว

9. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผู้หญิงไทยควรมีการศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหลังการแต่งงานก่อนที่จะตัดสินใจแต่งงานกับชาวต่างชาติ

10. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิถีชีวิตของสามีชาวต่างชาติ หลังการมาแต่งงานกับภรรยาชาวไทย

11. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กฤษฎา พันธุ์วานิช. (2547, 4 มิถุนายน). สามีนำเข้า สร้างค่านิยมทางวัฒนธรรมเบี่ยงเบน. มติชน, หน้า 31.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2548). การแนะนำการท่องเที่ยว. ค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2550, * จาก http://www.tat.or.th/activitytype.asp?acttype_id=24&id=24
- เกรียงศักดิ์ อ่อนละมัย. (2540). วิถีการดำเนินชีวิตชาวชนบทในกระแสโลกาภิวัตน์ : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนไทพวน ตำบลหินปัก อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชัยพล พลเยี่ยม. (2542). วิถีชีวิตของหญิงชนบทอีสานที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ กรณีศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด: [ม.ป.พ.].
- ดารารัตน์ เมตาริกานนท์. (2549). การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมไทยกับฝรั่ง ในประวัติศาสตร์สังคมสยาม. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เดชา วาณิชโรตม์ และคณะ. (2547). ชีวิตใหม่ของหญิงไทยในต่างแดน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ธีรศักดิ์ อัครบรร. (2545). กิจกรรมการศึกษา เพื่อท้องถิ่น : เพื่อทรัพยากรมนุษย์ และสังคมแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ก. พลพิมพ์.

- นิภา นิธยาน. (2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- บัวพันธ์ พรหมพักพิง และคณะ. (2548). การแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงในชนบทอีสาน. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชรินทร์ ลาภานันท์. (2549). พลวัตและแนวทางการวิจัย : การศึกษาการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมของผู้หญิงในสังคมอีสาน. วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง, 2(5), 50-55.
- พรรณพิมล หล่อตระกูล และจันทร์ชนก โยธินชัชวาลย์. (2542). พฤติกรรมของคู่สมรสไทยในเรื่องการทำหน้าที่ในครอบครัว. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย, 4(44), 101-103.
- รัตนา บุญมัยยะ. (2548). เมียฝรั่ง: ความสัมพันธ์ของผู้หญิงไทยกับผู้ชายต่างชาติ. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ. (2549). ผลกระทบของการแต่งงานข้ามชาติที่มีต่อสถาบันครอบครัวไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2549, จาก <http://www.udontoday.com/webbord/show.php?category=education&no=2708>
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2545). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- เสมอ จันทร์พุ่ม และคณะ. (2533). ครอบครัวและสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- หมู่บ้านเขยฝรั่งกับความใฝ่ฝันของหญิงไทย. (2549). ค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2549, จาก <http://www.pooyingnaka.com>
- อมรา พงศาพิชญ์. (2531). การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษา เสิศศรีสันต์. (2547, 23 มิถุนายน). รูปแบบของการแต่งงานระหว่างหญิงไทยกับชายต่างชาติ. เดลินิวส์, หน้า 3.
- Berk, Laura E. (2002). *Development Through the Lifespan*. America: Illinois State University
Printed in the United States of America.
- Farrelly, Nicholas. (2006, 17 พฤศจิกายน). The Demise of Somtam. เนชั่น, หน้า 3.